

GAZETA PORANNA

— ILLUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 6801.

Lwów, piątek, 17 sierpnia 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 3000 Mb. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Krwawy odpust w Winnikach.

Jedna osoba zabita, jedna ciężko ranna, trzy lżej.

PONOWNY WYBUCH STRAJKU ROBOTNIKÓW PORTOWYCH W GDAŃSKU.

Gdańsk. (PAT). „Dziennik Gdański” donosi, że długotrwały strajk w porcie gdańskim stwarza dla polskiego handlu sytuację bardzo ciężką. Statki, które zawinęły do portu gdańskiego, nie mogą być ani załadowane, ani wyladowane. Wagony stoją w Gdańsku bez możności przyjęcia ładunku. W Tczewie i Zajęczkowie czeka tysiące wagonów na wysyłkę do Gdańska.

Pomimo przyznania robotnikom płac na podstawie złota, strajk robotników portowych w niektórych warsztatach okrętowych wybuchł ponownie po krótkim podjęciu pracy. W tej samej chwili, kiedy doszło do porozumienia między pracodawcami a pracownikami, poszły też ceny w górę.

Senat podwyższył cenę chleba kartkowego i mleka, a kupcy podnieśli ceny na produkty spożywcze od 10 do 30 proc., motywując tem, że 80 proc. żywności sprowadza się za marki polskie. Mimo, że na bliższym Pomorzu ceny są o 30—40% niższe, kupcy gdańscy uprawiają bez skrępowań wyrafinowaną lichwę żywnościową.

LIKWIDACJA STRAJKÓW W BERLINIE.

Berlin. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu rad zakładowych partji komunistycznej postanowiono zlikwidować wszystkie strajki i podjąć jutro pracę.

ZNIWO ŚMIERCI W WILHELMSBURGU.

Hamburg. (PAT.) Według doniesienia „Hamburger Echo”, podczas wczorajszych rozruchów w Wilhelmsburgu, zostało zabitych 4 osoby, a 11 ciężko rannych.

POINCARÉ ODPOWIE NA NOTE ANGIELSKA.

Paryż. (PAT.) Poincaré wrócił wczoraj wieczorem do Paryża. Prawdopodobnie w najbliższych dniach wygłosi mowę, która będzie zawierała odpowiedź na każdy poszczególny punkt noty angielskiej. Mowie tej przypisują dużą doniosłość polityczną.

BUNT WIEŹNIÓW NIEMIECKICH.

(Do artykułu na stronie 7.)

„Kamienne słowa” czy strategiczny odwrót?

Lwów, 16. sierpnia.

W pierwszych miesiącach ubiegłej wojny światowej sławne były komunikaty niemieckiej głównej kwatery. Te krótkie, jędrne zdania, mówiące o tytanicznych zapasach na froncie zachodnim, wprost krzyczały światu każdą literą, każdą kropką czy przecinkiem o tysiącach i tysiącach zabitych, dymią pożoga, błyszczący purpurą krwi, ociekały morzem łez, dzwięczały butą i puchą pruską. Komunikaty owe podpisy-

wał gen. Stein i od jego nazwiska ochrzczone je kamiennymi słowami. Był to czas, kiedy Niemcy mało mówili; głos miał jedynie zwycięski karabin. Lecz później przyszły inne czasy. Miejsce kamiennych słów zajęły „strategiczny odwrót na z góry przygotowane pozycje”... A podczas tych odwrótów Niemcy zaczęli dużo, dużo mówić... Paryski „Temps” ukuł z tego powodu w roku 1918 aktualny dowcip na temat wpływu koalicyjnych ofensyw na niemieckie zdolności krasomówcze... I oto

stronę Berlina. Rychło jednakże o w drugiej fazie wojny światowej wojny gospodarczo-ekonomicznej w Zagłębiu Ruhry, jesteśmy świadkami powrotnej fali. Rozpoczynając bitwę w Zagłębiu Ruhry przez zainicjowanie biernego oporu, czynnie przez Berlin subsydowanego, kanclerz niemiecki dr. Cuno poszedł w ślady gen. Steina. Główna kwatera niemiecka znów zasypała świat gradem kamiennych słów. Były momenty, iż zdawało się, że zwycięstwo zaczyna się przechylać na

kazało się, dzięki niezłomnej, wytrwałej i świadomej swej słuszności taktyce francuskiej w Zagłębiu Ruhry, iż owe kamienne słowa dra Cuna są raczej z papierowej masy. I oto po przeszło ośmiomiesięcznej ofensywie nastąpiło załamanie się frontu, lecz — niemieckiego. Nacjonalistyczna tromtadacja doprowadziła Niemcy na skraj przepaści, dzięki, obłąkany sturmpatryjotyzm pour e roi de... Hugo Stinnes rozluźnił i potrząsał wszelkie spoidła gospodarczego organizmu Niemiec. W rezultacie inicjator zbrojnego oporu, pokonany sługa wielkiego przemysłu, ustąpił oddając ster rządów w ręce dra Stresemanna. Czy zmiana rządów w Niemczech oznacza „strategiczny odwrót na z góry przygotowane pozycje?” Naszym zdaniem — tak. Nowy kanclerz niemiecki poza tem, że jest jedną z najsilniejszych indywidualności politycznych dzisiejszych Niemiec, genialnym podobno mówcą, energicznym i dzielnym przywódcą dużej partii — jest jeszcze czystej krwi oportunistą. Na jego bilecie wizytowym blizszy czy co prawda jedna plama: Kanclerz Stresemann był jednym z najgorliwszych zwolenników prowadzenia walki lodziami podwodnymi i powalenia Anglii na oba kolana. Jednakże wątpić należy, czy ta karta z dziejów jego przeszłości zaważy cokolwiek na Downing Street w Londynie. Angielscy politycy panującej jedyne to, co im pamiętać nakazuje interes, niemieckie sny o potędze na morzach zostały zdruzgotane, zaś angielski kupiec, z którego głosem rząd angielski liczy się ogromnie, zaczyna się już niecierpliwie bezładem gospodarczym kontynentu. Wszelkie więc próby nowego kanclerza niemieckiego skierowane w stronę uzdrowienia gospodarczego organizmu Niemiec będą w Anglii przyjęte przychylnie. Tem więcej, iż ostatnio zaczyna się coraz bardziej zarysowywać różnica poglądów między Anglią a Francją na temat kwestji represji i taktyki wobec opornych Niemiec. Czy więc dr. Stresemann będzie usiłował rozszerzyć klin między Francją a Anglią, czy też jako oportunistą i trzeźwy polityk zacznie nareszcie mówić bezpośrednio z Paryżem — przyszłość niedaleka okaże. Pewnem jest jednakże, iż nowy kanclerz zdaje sobie chyba dokładnie sprawę z tego, iż liczy na prędki rozłam między sąsiadami z nad kanału La Manche jest oczywistym nonsensem. Mimo całą różnicę zdań opinia Francji i Anglii jest jednakże zgodna z tem, iż od utrzymania porozumienia francusko-angielskiego zależy poprostu pokój Europy, przynajmniej na lata najbliższe. Nie jest również obcą dr. Stresemannowi niezłomna postawa Francji, jak również... jakoś i ilość jej żołnierzy. Można więc żywić nadzieje, iż nowy gabinet niemiecki, oparty o koalicję niemal wszystkich stronnictw — mający za zadanie uratować Niemcy przed drugą kapitulacją — zacznie nareszcie realnie mówić. Gen. Stein ustąpi miejsca Enzbergerowi... Być może, iż przytem wyleci kilka szyb z wersalskiego palacu. Kto wie jednakże, czy pewna rewizja traktatu wersalskiego, rewizja wzbogacona praktyką i doświadczeniem czterech lat powojennych — nie wyjdzie na zdrowie Europie?

Jan Walewski.

Kanclerz pojednania czy kanclerz wojny?

Czego się spodziewa prasa niemiecka po Stresemannie.

Berlin. (Tel. wł.) Berlińska prasa widzi w nowym kanclerzu Stresemannie człowieka zdolnego rozwikłać gordyjski węzeł niemieckiego zagadnienia.

„Voss. Zeitung“ uważa, że przeszłość polityczna Stresemanna upoważnia go do tego, aby nie licząc się z opinią czynił to, co jego własny rozum wskazuje mu jako nieodzowną konieczność. Wobec tego... że na Anglię Niemcy liczyć nie mogą należy szukać samostnie

drogi do porozumienia z Francją.

Do tego celu jest Stresemann właściwym człowiekiem. Wobec oświadczenia Francji, że nie ma ona zamiaru anektować jakiegokolwiek terytorjum niemieckiego, jest rzeczą kanclerza przez wymianę zdań ustalić zasady porozumienia.

Vorwärts“ wypowiada również zdanie, że rząd Stresemanna, który może się oprzeć na zwartej większości, ma odpowiednią siłę do zlikwidowania zaognionej kwestji Zagłębia Ruhry.

Natomiast „Berliner Tageblatt“ odnosząc się z zaufaniem do rządu Stresemanna żąda, aby bierny opór w Zagłębiu Ruhry został jeszcze wzmocniony. Gdyby rząd Stresemanna nie umiał prowadzić dość silnej walki z „uroszczeniami“ Poincarégo, wtedy byłby optymizm nowego kanclerza zupełnie nieuzasadniony jego filozofia podobna do filozofii Kolatka z poematu Ancengruber'a, który powiada, że człowiekowi nawet w grobie nie może nikt nic złego zrobić“.

Opozycyjnie zachowują się wobec nowego rządu organy skrajnej prawicy i skrajnej lewicy. Podczas, gdy „Kreuzzeitung“ powiada, że nowy rząd oznacza kapitulację wobec Francji, „Rothe Fahne“ podnosi okrzyk: „Precz z Stresemannem!“

Z głosów tych jednak tak bardzo na pozór sprzecznych wynika przecie, że istotnie rząd Stresemanna zdolny jest wyprowadzić Niemcy z obecnego haosu przez zajęcie rozsądnego stanowiska odnośnie do ża-

dań francuskich — jeśli naturalnie praca jego nie zostanie sparaliżowana przez radykalne wicherzenia skrajnej prawicy i lewicy (Przyp. Red.).

Pierwszy krok do ugody.

Lwów, 15. sierpnia.

Dzięki pomocy udzielonej Niemcom ze strony Anglii w ostatniej chwili uczyniła krok ten Francja. Od szeregu miesięcy toczył się między Francją a Niemcami spór przedewszystkiem o to, kto ma uczynić pierwszy krok pojednawczy. Francja żądała mianowicie, by Niemcy przed rozpoczęciem rokowań ugodowych zaniechały biernego oporu w Zagłębiu, stojąc na stanowisku, że wymaga tego prestige Francji, tembardziej, że Niemcy pomimo klęski militarnej poniesionej we wojnie światowej nie uważają się dotąd za zwyciężonych.

Chodziło więc Francji o ten moment psychiczny, o to, by rząd niemiecki wobec całego świata i wobec własnych obywateli przyznał, że został pokonany. Moment ten miał się przyczynić do osłabienia prądów imperjalistycznych i monarchistycznych, nurtujących dotąd silnie w społeczeństwie niemieckim.

Dzięki stanowisku, jakie w ostatniej chwili zajęła Anglia wobec stron prowadzących spór, nie zdołała Francja niestety celu tego dopiąć. W ostatniej swej nocy do Francji nazwała Anglia zajęcie Zagłębia aktem bezprawnym i zapowiedziała odtąd czynną politykę w sprawie reparacji. Była to wyraźna groźba zupełnego rozbicia ententy i mniej lub więcej ścisłego współdziałania z Niemcami. Zrozumiała jest rzeczą, że dyplomacja francuska groźby tej nie zlekceważyła, tembardziej, że Anglia w polityce swej, kierując się wyłącznie względami egoistycznymi i oportunistycznymi, zawsze jest bezwzględna.

Z zadziwiająco, tedy niemal szybkością oświadczono zaraz na Quai de Orsay oficjalnie, że rząd francuski ogłosi urzędowe oświadczenie, iż ograniczy akcję francuską w Zagłębiu Ruhry, jeśli nowy gabinet niemiecki da dostateczną gwarancję co do zachowania się Niemiec w kwestji reparacji. Oświadczenie to nie stanowi chyba zwycięstwa dyplomacji francuskiej, poczytanem być musi raczej niestety, jako pierwsze ustępstwo Francji, wymuszone przez Anglię.

Tak przedstawia się rzecz ze stanowiska zasadniczego, w rzeczy samej natomiast, a w szczególności ze stanowiska ogólnego pragnienia pacyfikacji Europy i powrotu normalnych stosunków gospodarczych powitać należy krok Francji z zadowoleniem, gdyż przyczyni on się niewątpliwie do rychłej likwidacji konfliktu francusko-niemieckiego, tembardziej, że i w Niemczech wobec groźby ogólnego zamętu wznaga się z dniem każdym pragnienie pokoju.

Dr. Jeleń.

Wiedeński lekarz ma uzdrowić markę niem.

Berlin (Tel. wł.) (p.) „Berliner Zeitung“ zwraca uwagę, że przez zamianowanie Hilferdinga ministrem finansów poraz pierwszy Wiedeńczyk wchodzi w skład gabinetu niemieckiego, na czele którego również

po raz pierwszy stoi urodzony berlińczyk. Pismo to wypowiada nadzieję, że nowy kanclerz wraz ze współpracą wiedeńskiego lekarza Hilferdinga zdołają przeprowadzić uzdrowienie Niemiec.

Sowjety niemieckie zaczynają działać!

Berlin. (Tel. wł.) W okolicy Lipska Wydział Rady komunistycznej rozpoczął rekwizycje bydła i artykułów spożywczych. Bydło zarekwi-

rowane biją na miejscu poczem sprzedaje się je ludności po 50.0000 marek za sztukę.

Krwawe starcia policji z komunistami.

Berlin. (Tel. wł.) W Hamburgu doszło do krwawych starć pomiędzy policją a komunistami. Robotnicy dołów Bloome i Voss jaktoż Wulkan, na wezwanie zarządu warsztatów podjęli na nowo pracę. Wówczas komuniści urządzili napad na pracujących. Wskutek tego doszło do starcia z policją, która stanęła w

obronie pracujących, robiąc użytek z białej broni. Jeden trup i kilka ran nych zostało na miejscu utarczki.

W Neusse na Śląsku niemieckim policja musiała zrobić użytek z broni palnej. Jedna osoba została zabita, trzy odniosło ciężkie uszkodzenia.

Najlepszym podkładem waluty jest złoty --- kłes!...

OBNIŻENIE CEN CHLEBA... WE FRANCJI.

(p.) Francuski minister rolnictwa p. Cheron wygłosił podczas otwarcia wystawy rolniczej w Auxerres mowę, podnosząc zasługi wieśniaka francuskiego, dzięki któremu Francja zyskuje równowagę ekonomiczną, niezależniając się w zakresie artykułów spożywczych od importu zagranicznego.

Zdrowa polityka rolnicza wydaje już obecnie swoje błogosławione rezultaty — powiedział minister. — Dzięki pracy i patriotycznemu stanowisku naszych rolników, Francja korzystać będzie w tym roku ze

swojej produkcji krajowej. Nie będziemy już sprowadzali zboża z zagranicy i oplacali go drogiemi dewizami zagranicznymi. Będziemy je mogli dla wszystkich mieszkańców Francji nabyć u siebie i za nasze franki. Niezależność ekonomiczna zbliży do siebie konsumentów i producentów i stworzy między nimi wspólność interesów.

Złoty kłes uzdrowił naszego franka, i dzięki temu nastąpi już w najbliższym czasie znaczna niżka cen chleba i mąki.

Co mówi kandydat na cara Rosji.

Odrzuca obcą pomoc. — „Rosję oswobodzić mogą tylko Rosjanie!” —
Powoła kozaków w odpowiednim momencie.

(ca) W jednym z dzienników rosyjskich pojawił się interesujący wywiad ze znanym przywódcą monarchistów generałem kozackim Bogajewskim. Odwiedził on niedawno wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza, a wrażenia swe tak opisuje:

— Nie widziałem wielkiego księcia od 1917 roku, nie zauważyłem jednak, aby przez te pięć lat zmienił się pod względem zewnętrznym. Za chował dalej tę samą energię, jaką cechowała go dawniej. Włos posiwił mu jednak całkiem. Wielki książę przyjął mnie bardzo serdecznie i interesował się bardzo żywo życiem kozaków na obczyźnie. W imieniu kozaków zawiadomiłem Wielkiego Księcia, że kozacy życzą sobie odbudowy Rosji i pragną wziąć udział w walce przeciw bolszewikom, oraz życzą sobie, aby w oswojonej od bolszewików Rosji zawarowano im ich historyczną prawa.

Wielki Książę odparł:

„Wierność kozaków dla Romanowów wzrusza mnie głęboko i w odpowiednim momencie chętnie skorzystam z tej pomocy dla ratowania Rosji od despotyzmu bolszewickiego. Trudno mi tylko określić, kiedy ten moment nadejdzie i w jaki sposób przeprowadzi się restaurację Rosji. Proszę jednak powiedzieć kozakom i wogóle wszystkim emigrantom rosyjskim, że gotów jestem całą duszą służyć Rosji w jej walce w zrzuceniu jarzma bolszewickiego. Jednakże jestem

wrogiem wszelkiej interwencji obcych mocarstw.

Mojem zdaniem, Rosja może być oswojona tylko przez Rosjan i dlatego koniecznym jest, by wszystkie rosyjskie organizacje na obczyźnie zespoliły się i powzięły odpowiednie postanowienia. Koniecznym jest również ustalić,

czy ludność Rosji jest obecnie za wskrzeszeniem Monarchii

i czy poprze ona nasz ruch wolnościowy. Dopiero wówczas zadeklaruję, czy podejmę się dowództwa armii wolnościowej. Ma się rozumieć powołam wówczas zawsze wiernych carom, Kozaków. Chcę wierzyć, że chwila ta nie może długo na siebie czekać.

Powtarzam: Jestem gotowy objąć kierownictwo nad wyprawą przeciw bolszewikom tylko wtedy, gdy będę miał pewność, że emigranci rosyjscy i większość ludności w Sowdepji staną po mej stronie. Wyprawa krzyżowa przeciw bolszewikom musi jednak być tak zorganizowana, aby z góry można było liczyć na pomyślny wynik kampanii. Gdy uda nam się wyprawa, to pierwszym celem dalszym będzie

restauracja monarchii z Romanowem na czele.

Teraz jednak naszym głównym

zadaniem będzie pozyskanie mas rosyjskich dla tej wyprawy, zorganizowanie emigracji rosyjskiej i zebranie potrzebnych środków, byśmy w odpowiednim momencie nasze plany przeprowadzić mogli.

Generał Bogajewski oświadczył, że zjednoczone organizacje Kozaków

postanowiły, w razie apelu ze strony wielkiego księcia podporządkować mu się bezwzględnie, jakoteż, że rosyjskie organizacje podejmą kroki, aby pozyskać emigrantów, hawających za granicą dla idei wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza.

Dlaczego cukru ciągle brak.

O przyczynach braku cukru wyraził się nadzwyczajny komisarz do walki z drożyzną w sposób następujący:

Nadzwyczajny komisarz ma do dyspozycji zaledwie 400 wagonów cukru miesięcznie i tą ilością musi obdzielić zakłady aprowizacyjne większych miast, jak również centralne związki spożywcze. Ilość ta nie pozostaje w żadnym stosunku do właściwego zapotrzebowania sfer grupujących się właśnie koło tych miejsc rozdzielczych. Związki cukrowników zastrzegły sobie do dowol-

nej rozsprzedaży co najmniej dwie trzecie części produkcji cukru i ten cukier właśnie jest przedmiotem handlu pokątnego, a na przydział jego nadzwyczajny komisarz niema żadnego wpływu. Cukrownicy sprzedają różnym odbiorcom, wedle własnego uznania.

Zdawałoby się, że cukier ten w wolnym handlu powinien zaspokoić potrzeby ogółu konsumentów, niestety, idzie on przeważnie na cele przemysłowe i tem tłumaczy się jego brak w codziennej konsumpcji.

ZASŁUBINY MAKSA LINDERA.

Maks Linder odegrał rolę romantycznego kochanka, którą jednakowoż dotychczas przynajmniej nie uwiecznił na ekranie. Oto ten bohater ekranowy zawarł jak wiadomo prawdziwe małżeństwo z uroczą Ninellą Peters, lecz, jak na prawdziwego bohatera filmowego przystało, małżeństwo to poprzedziła romantyczna historia porwania, ucieczka i tam dalej — momentów, które aż się proszą, by je schwycił do swego aparatu jakiś zręczny operator kinematograficzny. Dzięki fotografii paryskiej możemy podać naszym czytelnikom zdjęcie z aktu zaślubin bohatera filmowego

Uposażenie szeregowców wojska polskiego.

Dekadowy system wypłat. — Ile wynosi mnożnik dla podoficerów i szeregowców. — Strawne.

C. SZEREGOWI, PELNIACY OBO-
WIAZKOWA SŁUŻBE WOJSKO-
WA, ORAZ SZEREGOWI OCHO-
TNICY.

(Stb.) Uposażenie szeregowych zależnie jest od stopnia wojskowego i należy im się ono w całości przez cały czas pozostawania w służbie czynnej.

Do ich uposażenia należy: żołd, żywnienie, wykwapowanie, tudzież kwatery.

Szeregowi otrzymują uposażenia od dnia przyjęcia ich w stan żywienia wojska. Przy awansie prawo do uposażenia wyższego stopnia przysługuje z dniem pierwszym najbliższej dekady, o ile dzień awansu nie zbiegł się z dniem wypłaty uposażenia.

Żołd płatny jest co dziesięć dni (dekadami) z góry, w dniu 1, 11., i 21. każdego miesiąca, przyczem ostatnia dekada liczy się zawsze za dziesięć dni bez względu na ilość dni miesiąca. Jeżeli dzień płatności przypada na niedzielę lub dzień wolny od zajęć służbowych, wypłata odbywa się w dniu poprzednim.

W marynarce dopuszczalnem jest w wyjątkowych wypadkach wypłacanie żołdu miesięcznie z góry...

ILE WYNOSI ŻOŁD.

Wysokość żołdu na dekadę otrzy-

muje się przez pomnożenie mnożnej (pierwsza mnożna ustalono została w kwocie 4150,00 mu) przez mnożniki, ustalone w następującej tabeli:

Stopień wojskowy	Mnożniki.
St. sierżant (st. wachmistrz st. ogniomistrz)	7
Serżant (wacimistrz, ogniomistrz)	6
Plutonowy, star. marynarz ochotnik	5
Kapral, marynarz ochotnik	4
St. szeregowiec, st. marynarz poborowy	2,5
Marynarz poborowy	2

Podczas pobytu w szpitalu przysługuje żołd zmniejszony o 25%. — Szeregowi, którzy znajdują się w szpitalu z przyczyn, związanych z pełnieniem służby, lub z powodu epidemii, panującej i w wojsku, otrzymują żołd w pełnym wymiarze.

WYŻYWIENIE SZEREGOWYCH.

Szeregowym należy się żywnienie na koszt Skarbu. Wymiar dziennej racji żywności ustala Minister spraw wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Szeregowi otrzymują żywnienie z kotła,

w wyjątkowych jednak wypadkach, uzasadnionych względami służbowymi lub osobistymi, mogą otrzymać strawne w gotówce. Przy zaokrętowaniu szeregowi marynarki wojennej otrzymują wyżywienie z kotła za zapłatą w wysokości strawnego.

Wysokość strawnego za dzienną rację żywności ustanawia się na 2 mnożne. Szeregowi, otrzymujący strawne w wypadkach, uzasadnionych względami służbowymi, otrzymują ponadto dodatek na wyrównanie cen rynkowych i kosztą przyrzadzenia strawy, którego wysokość ustanawia się na 0,5 mnożnej.

Szeregowi otrzymują pełne wyekwipowanie w naturze w miarę normalnego zużycia. Wyekwipowanie to pozostaje własnością Skarbu.

Szeregowi otrzymują też bezpłatną kwatery.

Wojskowi powołani do ćwiczeń lub do służby wojskowej zarządzaniem Rady ministrów.

(Red.: W następnym numerze podamy przepisy, dotyczące plac oficerów rezerwy, powołanych do ćwiczeń lub służby wojskowej wreszcie mobilizacja).

Arcywesoła komedia w 6 aktach z przepiękną Hildą Welter w głównej roli:

„MAŻ Z GRZECZNOŚCI“ **Dziś**
KINO LEW.

przynosi przez bogatego działu teoretycznego najświeższe wiadomości o nowych emisjach akcji i warunkach subskrypcyjnych, Walnych Zgromadzeniach, wypłacie dywidendy i t. p. wszystkich Banków i Spółek w Polsce.

Kwartalna prenumerata 6 złp.

Adres Wydawnictwa: Lwów, Podwałe 3.

GAZETA BANKOWA

Dwutygodnik Ekonomiczny

SKOROWIDZ ADRESÓW TELEGRAFICZNYCH

zarejestrowanych we wszystkich państwowych urzędach pocztowo-telegraficznych i telegraficznych
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MINISTERSTWA POCZT I TELEGRAFÓW
SKŁAD GŁÓWNY: Spółka Akcyjna Wydawnicza we Lwowie, Zimorowicza 5

wydany przy poparciu i na podstawie źródeł urzędowych
zawiera ponad 12.000 adresów.

92

„Żyj, cierp, kochaj i pracuj!“

Cztery nakazy życiowe pierwszego Prezydenta Rzpltej.

(u) Niezwykłą sensację stanowią rewelacje marsz. Józefa Piłsudskiego o Gabrielu Narutowiczu. Wzbudziły one po jednej stronie dużo niezadowolenia, wywołanego głównie iście żołniersko-bezceremonjalnym sposobem wyrażania się byłego Naczelnika Państwa, z drugiej strony jednak rzuciły interesujący snop światła na osobę tragicznie zmarłego pierwszego Prezydenta Polski.

Wzruszającym „epitafium“ kończy Józef Piłsudski swoje wspomnienia o Gabrielu Narutowiczu:

„Zgasł! Gdym poszedł do Belwederu pożegnać się z przyjacielem, przygotowanym do grobu i usiadłem w sąsiednim pokoju, myślałem o przebiegu życia śp. Narutowicza.

Gdzieś w dworze żmudzkiem panowała popowstańcowa żaloba; cicha skarga matki, zamiast wesołej piosenki miała nad kołyską, gdy ojciec chmurny trwożliwie się oglądał na dźwięk dzwonnika w oddali, zwiastującego przybycie jakiejś władzy zaborczej. A potem ciche,

rzewne, lecz uporezywe nauki rodziców żyj, cierp, kochaj i pracuj.

Uczono cie pokory, pokory nieszczęścia. Szeptano ci na ucho wspomnienia walk ubiegłych, pokazywano zatajone gdzieś, zakazane obrazki. A potem?

A potem! Powędrowałeś w świat daleki. Nie zaznałeś z nami ani walk, ani nędzy niewoli. W walce nie pozbyłeś się sentymentalizmu swego dzieciństwa, w brudzie niewoli nie zbrukałeś duszy, w pokorze nieszczęścia nie pełzałeś jak gad, który już nie ludzi despotów. Zakonserwowałeś gdzieś w szalasach szwajcarskich swe dziecięce i młode zaufanie do ludzi, do ich dobrej woli. Przyniosłeś z sobą nakazy matczyne: żyj, kochaj, pracuj. Zamiast nakazu „cierp“, przyniosłeś szczęście życia i pracy w wolnej od kajdan Ojczyźnie.

Zginałeś od kuli nie wrażej, o której może w dzieciństwie marzyłeś. — od kuli rodaków, do których nosiłeś swą ewangelję miłości i pracy. Czy zginałeś w ten sposób za to tylko, że taki byłeś, czy za to, że z brudem niewoli walczyć nie chciałeś, czy nie mogłeś?“

Jak sprytny oszust ukradł redakcji akcje.

W sobotę z redakcji „Kurjera Polskiego“ w Warszawie został wysłany do Banku Powszechnego goniec redakcyjny z listem zawierającym akcje Tow. Budowy Parowozów. Na ulicy podszedł do niego elegancki pan w słonkowym kapeluszu i zapytał: „Jesteś z „Kurjera Polskiego?“ Chłopiec potwierdził. — „Masz list, oddaj go, bo to dla mnie.“ Chłopiec po chwili wahania list oddał, a gdy niezadowolony już zapytał się z treścią listu i wyjął z koperty akcje, oświadczył: „Powiedz w redakcji, że ja tę sprawę załatwię, a teraz pójdźcieś

na ulicę Targową na Pradze, do p. Olszewskiego, tam trzeba zamówić szkło.“

Odprowadził chłopca do Banku Handlowego, sam wszedł do wnętrza. Chłopak pobiegł z kartką na Targową i dowiedział się, że p. Olszewski, oczywiście tam nie mieszka. Wrócił do redakcji w przekonaniu, że list oddał w należyte ręce. Ukradzione przez opryszka akcje są to Parowoz V, emisji nr. 4684801 i 4684900.

Poczyniono odpowiednie zastrzeżenia, aby opryszek ze swego łupu nie mógł skorzystać.

Syn prezydenta Coolidge robotnikiem tytoniowym.

Prezydent Calvin Coolidge uchodził w Stanach Zjednoczonych za człowieka niezwykle małomównego. Jeśli już zabiera głos w jakiej sprawie, wówczas mówi krótko, jedynie i treściwie. Wszystko co obecnie posiada prezydent, zawdzięcza sam sobie. Cechy te odziedziczył po ojcu syn prezydenta. Od czterech lat pracuje on jako zwykły robotnik w plantacji tytoniu, należącej do niejakiemu p. Dickinson Day, położonej koło Hatfield w stanie Massachusetts. Młody Coolidge zajęty jest przy układaniu i wiązaniu wysuszonych

liści tytoniowych. Codziennie rano jeździ on rowerem z domu rodzicielskiego do plantacji. W dniu, w którym ojciec jego został prezydentem Stanów, młody Coolidge przybył jak zwykle do pracy, za którą dostawał trzy i pół dolara dziennie. Właściciel plantacji, zdumiony, iż syn prezydenta przybył do pracy, rzekł do niego: „A więc mój młody dzielnicy — ojciec twój został prezydentem“. Zdziwiony odparł młody Coolidge: „Tak? Być może. Chętnie panu wierzę. W którym oddziale każe mi pan dzisiaj pracować?“

Czescy posłowie giną...

Zdaje się, iż urzędowy organ czeskiej republiki będzie zmuszony zaprowadzić stałą rubrykę dla zaginionych posłów do parlamentu praskiego. Niedawno np. zginął dla swych wyborców poseł Klein. Od czasu swego wyboru nie pokazał się ani razu swym wyborcom. Teraz znów jedno z czeskich pism robotniczych poszło do pana posła Kríza. Pisze ono: „Od czasu jak pan poseł pozwolił się wyborcom laszowie wybrać, nie raczył on dotychczas okazać swego cennego oblicza w naszym okręgu. Wydałszy kilka publicznych odezwo do pana posła, niestety, bez skutku. Nie można go nigdzie znaleźć. Wreszcie wypłynął jako „złoty“ w parlamencie. Obawiamy się, żeby, aby nasz poseł nie zdziaczał zupeł-

nie. Ktokolwiek o nim posiada jaką wiadomość, niech ją raczy podać zainteresowanym wyborcom w Mikolaszu (okręg Ziptów).“

NA DESZLANIE.

GINEKOLOG 5074

Dr. R. BREJTER powrócił.

Czytajcie „Szczutka“

Święto 54 p. p. strzelców kresowych w Tarnopolu.

(d) Zbliżającej się soboty 54 pułk piechoty Strzelców kresowych w Tarnopolu, obchodzić będzie Uroczystość pierwszego święta pułkowego ku uczczeniu rocznicy odparcia nawały bolszewickiej z pod wrót Lwowa.

Program uroczystości jest następujący:

Piątek dnia 17 sierpnia: Godz. 18 uczczenie poległych na polu chwały Bohaterów 54 pp. strzelców kresowych na cmentarzu i złożenie wieńców. Godz. 21: Capstrzyk orkiestr wojskowych po ulicach miasta i iluminacja koszar.

Sobota dnia 18 sierpnia: Godz. 5.30 pobudka orkiestr wojskowych po ulicach miasta. — Godz. 9 msza polowa na placu Dominikańskim. — Godz. 10 defilada pod pomnikiem Mickiewicza. — Godz. 13 wspólny obiad żołnierski na dziedzińcu koszar im. Piłsudskiego. — Godz. 15 obiad w kasynie oficerskim 54 pp. — Godz. 21 bal w salach Magistratu.

Niedziela dnia 19 sierpnia: Godz. 14 wojskowe zawody sportowe. — Godz. 19 przedstawienie amatorskie dla żołnierzy w sali „Sokoła“ — Godz. 22 bal podoficerski w salach Magistratu.

Samosąd proletariatu nad burżuazją sowiecką.

Zrabowali kasę totalizatora, jako „przeżytek kapitału zmu“.

Pogranicze polsko-sow.

(-) 7 M. J. wy dono 24:

Dokonano niezwykle zuchwałego napadu na kasę państwowego totalizatora funkcjonującego przy boisku wyścigowym i codziennie zliczającego obrzynie sumy. Mimo obecności w czasie napadu znacznej ilości urzędników „Totka“ (na pad dokonano w godzinach urzędowych), nikt z obecnych nie stawiał oporu bez słowa protestu wydalili bandytom klucze od kasy.

Napastnicy

zagrabil przeszło 120 miliardów rubli,

a na kasie wywieślił plakat następującej treści:

„Rząd sowiecki, który samowładnie odważył się mianować „robotniczo włościąskim rządem“ w rzeczywistości podporządkowane burżuazji nie zwyczajnie jak na totalizatora, z którego znaczna część dochodów idzie do kieszeni towarzyszykomunistów. Zagrabione w ten bezczelny sposób kwoty zabraliśmy, my anarchiści, aby je rozdzielić pomiędzy głodujących robotników, których rząd „robotniczy“ wyrzucił na ulicę skazując na zupełną zagładę razem z rodzinami...“

Wypadek ten wywarł głębokie wrażenie wśród licznych rzesz robotniczych Moskwy.

Urząd to nie salon, moje panie!

Naszym paniom urzędniczkom pod rozwagę.

(ni) Nieraz uskarżają się kobiety, że w życiu społecznym traktuje się je jako tego murzyna, który może odejść, spełniwszy swoją powinność. Wzięto je, kiedy w czasie wojny było brak mężczyzn, a obecnie w pierwszej linii redukcja w urzędach dotyka siły kobiece.

Jest to żal słuszny, gdyż jeśli kobieta wzięła na siebie równo z mężczyzną obowiązki, winna mieć także równo z nim prawa, dlatego każdej sumiennej pracownicy dzieje się krzywda, jeśli by ją rugowano dla zrobienia miejsca mężczyźnie.

Jednakowoż kobiety, które dopiero obecnie zdobyły silne prawo do służby publicznej i mają istotnie wielu przeciwników ten staram się winny dbać o to, aby okazać, że praca ich jest równoważniejsza z pracą mężczyzn. Tymczasem niestety, jakkolwiek nie brak między kobietami dzielnych w całym tego słowa znaczeniu pracownic, wiele z nich jednak nie umie jeszcze zawsze oddzielić salona od urzędu, nie umie pamiętać o tem, że w służbie publiczności mema do czułości z damą, tylko z urzędniczką.

Szczególniej na poczcie i kolei przy okienkach kasowych scysze z tego powodu między funkcjonariuszkami a publicznością są na porządku dziennym.

Ostatnio takie dwa zażalenia, jedno po drugim, wpłynęły do naszej redakcji na panie. Najeto na dworcu głównym

przy sprzedaży peronówek. Niewiadomo, czy funkcja ta jest tak bardzo dezerwująca że odnośnie urzędniczek pozwalają sobie wobec publiczności na wybuchy w najwyższym stopniu nieodpowiednie?

I tak w dniu 13. bm. urzędniczka w tym dziale zwymyślała panią, który dał jej zniszczoną nieco pięciusetmarkówkę, gdy ten zaś zwrócił jej uwagę, że za jej nieodpowiednie zachowanie może się uzależnić na nią do władzy, ta paniuszka z najfironiczniejszym sarkazmem odpowiedziała: „Ależ proszę, bardzo proszę, będzie mi bardzo przyjemnie.“

Nazajutrz zaś inna jej koleżanka obrzuciła całym gradem wymyślań panią, która najgrzeźniej w świecie prosiła ją o szybkie wydanie jej peronówki ze względu na nadjeżdżający już pociąg, a te potoki wymowy to bynajmniej chyba nie przyczyniły się do przyspieszenia manipulacji.

Zwracamy więc tym paniom jeszcze raz uwagę na bardzo trafną maksymę, że nie nos jest dla tabaktery, ale tabakiera dla nosa, oraz że swymi niewczesnymi pretensjami szkodzi ogółowi kobiet, pracujących w urzędach, a szczególnie krzywdzą te, które pracując sumiennie i rozumiejąc swoje stanowisko są podciągane wraz z nimi pod jeden sztrychalec.

Święto żołnierza polskiego.

(d) Dzień wczorajszy, jako trzecią rocznicę wiekoponnego zwycięstwa pod Warszawą i odparcia najeźdu bolszewickiego na Polskę, święcił Lwów nader uroczysto. W wigilię święta tego o godz. 8 wieczorem na pl. Św. Ducha przy Głównej warcie odbył się capstrzyk, poczem ulicami miasta, przystrojonego w flagi o barwach narodowych, przeciągały orkiestry wojskowe z lampionami, którym towarzyszyły niezliczone tłumy mieszkańców.

Wczoraj zaś rano na obszernych błoniach janowskich odbyła się ściśle wojskowa uroczystość. Zebrali się tam wszystkie formacje wojskowe pod komendą generała Thuilliera, ustawiając się frontem do wzniesionego po środku ołtarza polowego. W pobliżu tegoż zebrał się cały korpus oficerski, powstańcy z r. 1863, przedstawiciele władz państwowych, a dalej prezydent miasta Neuman z wiceprez. Obirkiem i radnymi, zast. wojewody p. Zimny, zast. dyrektora policji p. Kreiner, dziennikarze z prezesem red. Laszkowiczem, komendant okręgowej policji państwowej insp. Wiczyński z nadkom. dr. Kraczklem, prokurator dr. Paklikowski, komendant policji na miasto Lwów insp. Lukomski z zastępcą swoim podinsp. dr. Torwińskim, członkowie Tow. strzeleckiego, delegaci różnych towarzystw i liczne grono zaproszonych gości.

Punktualnie o godzinie 9-tej na miejsce przybył reprezentant DOK. genral Linde. W tej chwili na dany sygnał trąbka wojsko sprezentowało broń, a muzyki zagrały hymn narodowy, przyczem na wysokim maszcie wzniesiono chorągiew narodową, artylerja zaś oddała salwę honorową.

Po przeprowadzonym przeglądzie wojsk przez gen. Lindego, odprawił ks. kan. Zajchowski Mszę św. polową, połączoną z kazaniem i uroczystym „Te Deum”. Następnie odbyła się defilada oddziałów wojskowych, której przyglądały się obrzymie masy mieszkańców, zgromadzonych na błoniach. Najpierw defilowała działo piechota, potem cwałem konnica i artylerja polowa, oddziały karabinów maszynowych, i ciężka artylerja, treny, Tow. gmn. „Sokół”, Strzelec, Związek b. legionistów, ochotnicza i miejska straż pożarna. Defilada dała sposobność stwierdzenia, że mamy już dobitne wyćwiczonego żołnierza o dziarskiej postawie, to też nie dziwnego, że publiczność kilkakrotnie oklaskiwała defilujących żołnierzy.

Popołudniu, dzięki obywatelskiemu stanowisku Reprezentacji miasta, oraz właścicieli kin, żołnierze skorzystali z przedstawień w miejskim Teatrze Wielkim („Wierna kochanka”), oraz przedstawień w kinach lwowskich, do których udali się oddziałami pod wodzą swych oficerów. Nadto w oddziałach założy lwowskiej odbyły się posiedzenia na temat walk polskich z bolszewikami i udziału w nich danego pułku.

Również popołudniu odbyły się festyny na boisku „Sokoła-Macierzy” i na polance pod kopcem Unji Lubelskiej, na których zebrało się bardzo wiele mieszkańców, oraz wojskowych osób.

Uroczystość całą zakończyło oświetlenie kopca Unji Lubelskiej, oraz uroczysty apel o g. 22.30, podczas którego oficer dyżurny każdego oddziału odczytał nazwiska po-

ległych i odznaczonych oficerów, oraz szeregowych w wojnie z bolszewikami.

Piękna pogoda dopisała całej uroczystości.

Krwawy odpust w Winnikach.

Jedna osoba zabita, jedna ciężko ranna, trzy łeż.

(d) Jak corocznie, tak i wczoraj tłumy mieszkańców Lwowa pospieszyły na odpust do Winnik, dokąd Dyrekcja kolejowa puściła kilkanaście pociągów. Popołudniu jednak pociągami wstrząsnęły dwa niespodziewane wypadki, które pociągnęły za sobą ofiary.

Pierwszy wypadek zdarzył się na samym dworcu kolejowym w Winnikach. Jednym z popołudniowych pociągów zjechał do Lwowa p. Koguciński, zecer ze Lwowa, zamieszkały przy ul. Grotzgera. W chwili, gdy ruszał pociąg, żona p. Kogucińskiego przypomniała sobie, że zapomniała na dworcu mały pakuneczek. Celem zabrania tegoż p. Koguciński wysiadł z wagonu, a wsiadając z powrotem, poślizgnęła mu się noga skutkiem czego wpadł pod koła wagonu, które przejechały przez jego prawą nogę poniżej kolana.

Natychmiast wśród piekielnego krzyku jadących wstrzymano pociąg. Na miejscu był obecny jeden z lekarzy, który po zabraniu ranego do wagonu, w drodze opatrzył

nozę. O wypadku zawiadomiono lwowska Stację ratunkową. Karetka wyjechała na dworzec Lyczakowski i stąd p. Kogucińskiego przewieziono do szpitala. Tu okazało się, że jest wskazana amputacja całej nogi. Ponieważ ranny jest już w podeszłym wieku, zachodzą wątpliwości co do utrzymania go przy życiu.

Drugi wypadek prawie równocześnie wydarzył się w lesie między przystankiem Marjówka a Winnikami. Tu pociąg, którzy wracali pieszo natknęli się na nabój armatni i lekkomyślnie poczęli go rozbijać. Po kilku uderzeniach nabój eksplodował, zabijając jakiegoś mężczyznę i raniąc trzy osoby, w tem dwie kobiety.

Natychmiast na miejscu posterunek policji państwowej przeprowadził dochodzenia, w czasie których stwierdzono, że zabity nazywa się Józef Chatapacz, zamieszkały przy ul. Listopada 1. 43. Nazwisk rannych kobiet i drugiego mężczyzny nie stwierdzono, gdyż ci bezzwłocznie odjechali do Lwowa.

Korfanty nie będzie ministrem.

Warszawa. (AW.) „Rzplita” na podstawie informacji z kół międzynarodowych zaprzecza pogłoskom o wysunięciu Kor-

fantego na stanowisko ministra przemysłu i handlu w miejsce Kucharskiego, który miałby przejść do innego resortu.

Już dwa razy na miesiąc...

Warszawa. (AW.) „Kurier Czerwony” donosi, że min. spraw wewn. ustanowiło dla obliczenia drożyzny okresy

2-tygodniowe. W związku z tem zarobek regulowany będzie 2 razy w ciągu miesiąca.

Po głodzie, cholera i dżumie — malarja.

Moskwa. (AW.) „Prawda” donosi o groźnym wzroście epidemii malarji w

republice baszkirskiej. W ciągu ostatnich 2 tygodni zachorowało 12.700 osób.

Nadrenja domaga się własnej waluty.

Koblencja. (PAT.) Polrad. Dorten w stosował w imieniu autonomistów nadreńskich do rządu francuskiego memoriał, w którym prosi o wprowadzenie w Nadrenji specjalnej waluty nadreńskiej. Waluta ochroniłaby kraj od szkodliwego wpływu Prus i umożliwiłaby

uczciwe spłacanie przypadającej na Nadrenję części odszkodowań. Memoriał wyraża gotowość zwolenników autonomji w Nadrenji, współpracowania z władzami okupacyjnymi, w celu ochronienia kraju od nędzy.

Z ziemi stanisławowskiej.

Sezon ogórkowy daje się wybitnie w Stanisławowie odczuwać. W biurach gwałtowny zastój i opóźnienia załatwiania spraw, zaś przeważna część inteligencji przeniosła się na letniska, głównie zapewnijac Jarencze, Mikuliczyn i Tatarów. Pozostali gromadnie wyjeżdżają

codziennie do Chryplina, by używać kąpieli w Bystrzycy i słonecznych. Nawet kroniki policyjne notują coraz mniej wypadków kradzieży. Jednak pod koniec sierpnia praca znów się umoruje, gdyż koniec ferji spędził wszystkich na zwant miejski.

Chór Tow. Muz. im. Moniuszki w Stanisławowie nie próżnie podczas wakacji i chociaż niektóre głosy zostały nieco zdekompletowane, chcą przysporzyć Towarzystwu gotówkę na odnowienie własnego gmachu, wyjeżdża z koncertami do pobliskich miast i miasteczek, dając artystyczne koncerty pod batutą p. Andruszewicza. Ostatnio urządzono podobny koncert w Bohorodczanach, gdzie zabawa taneczna przeciągnęła się później do białego rana, dzięki inicjatywie pp. dr. Machowskich. Obecnie zamierzony jest koncert w Łyściu, który już budzi wielkie zainteresowanie na miejscu i w okolicy.

Zagadkowy transport drzewa. Na drodze między Solotwina a Stanisławowem spotyka się dość często uciążliwe zagadkowe transporty drzewa, które zdają się być niezbyt prawidłowego pochodzenia, jak twierdzą kompetentne w tym względzie osoby. Zwracamy uwagę na ten stan rzeczy Policji Państwowej, która niewątpliwie zainteresuje się powyższą sprawą i rychło ją wyświełi ku radości poszkodowanych, a zmartwieniu „pewnych” amatorów cudzej własności, uprawiających ten intratny proceder już od dłuższego czasu. Głównie też musi się temu zainteresować Biuro Odbudowy w Stanisławowie.

Stosowanie się do przenisów jest u nas chorobliwie ignorowane, czego dowody mamy głównie na drogach powiatowych i gminnych. Mianowicie woźnicy nie pilnują nigdy, by na wozach ich były umieszczone tabliczki z nazwiskami przynależnościami, co niezwykle utrudnia Policji Państwowej przestrzeganie porządków. Sądymy, iż surowe kary w tym względzie rychło odniosą skutek i zło usuna.

Krzysztof z grobu córki zabił matkę.

(ea) W Saint-Pierre-la-Cour we Francji — jak podaje prasa francuska — rozegrał się na cmentarzu niezwykle dramat. Pewna pani przybyła na grób swej córki i zajęła się zrywaniem chwastów pokrywających mogiłę. W czasie tej pracy upadł ciężki krzyż, widocznie zrzuć rżną na kamień grobowy córki i uderzył z całej siły ową panią w głowę. Po kilku minutach matka znalazła śmierć na grobie córki.

Francja traci francuzów.

(ea) Związek narodowy dla podniesienia liczby ludności we Francji podaje w ostatnim sprawozdaniu, że w pierwszych sześciu miesiącach bieżącego roku w 10 wielkich miastach republiki, a to: w Paryżu, Marsylii, Lionie, Bordeaux, Lille Strasburgu, Nantes, Tuluzie, St. Etienne, Hawrze zmniejszyła się znacznie liczba urodzin, wyniosła bowiem tylko 47.796, podczas gdy w roku 1921 54.056 a w 1922 48.654. W ostatnich latach wzrosła się również znacznie śmiertelność we Francji.

Kto może być dziennikarzem sowieckim.

Państwowy Instytut dziennikarstwa w Moskwie ogłosił warunki przyjęcia słuchaczy w r. b. Aby być przyszłym dziennikarzem sow. należy odpowiadać następującym warunkom: 1) być robotnikiem lub włościaninem, 2) być członkiem rosyjskiej partii komunistycznej, 3) mieć nie mniej, niż 19 lat, 4) być w partji od 3-ch lat i 5) posiadać wykształcenie ogólne w zakresie „fakultetu robotniczego”. Bezpartyjni mogą być przyjęci jedynie w drodze wyjątku.

G i e ł d a.

NOWA CENA BONÓW ZŁOTOWYCH.

Minister skarbu ustanowił cenę 6 proc. złotych bonów S. I. A. B. C. D. na 40.000 Mkp. za jeden złoty. Nowa cena obowiązuje z dnia 16. sierpnia b. r.

Nowa denominacja waluty sowieckiej. Od nowego 1924 roku ma nastąpić nowa denominacja waluty sowieckiej, przyczem 1 rb. 1924 r. ma równać się 100 rb. 1923 roku, czyli 100 mil. dawnych rb. — 13. hm. na giełdzie moskiewskiej notowano następujące kursy (w milionach): funt sterling. — 1280, dolar Stanów Zjed. 278, banknoty banku państwa (czerwieńce) — 1323, 1 rb. zł. — 130.

Badna gospodarka gminna!

W tych dniach ukończyła śledztwo komisja rewizyjna, wysłana z ramienia rządu czecho-słowackiego do zbadania gospodarki gminnej w Preszburgu. Komisja pracowała z górą trzy miesiące! Wynik rewizji jest jednym wielkim skandalem dla gminy preszburskiej. Kasowość nie odpowiadała najprzyjemniejszemu wymogom, książki kasowe były prowadzone zupełnie bez kontroli i oparte na fałszywych cyfrach, rachunki przedkładane gminie nie były nigdy sprawdzane, tak, że wiele firm, które dostarczały miastu różnych towarów, bogaciło się kosztem gminy, przedstawiając jej zawrotne rachunki. Wysokość gminnego długu była dla komisji rzecz niemożliwą do ustalenia, albowiem w książkach znaleziono omyłki, dochodzące do 13 milionów czeskich koron!

Czesi zadają zapłatę za plebiscyt.

W ub. niedzielę odbyło się we Fryszacie wielkie zgromadzenie czeskie, na którym zebrani domagali się od rządu praskiego natychmiastowego wyrównania strat, jakie ludność czeska na Śląsku poniosła podczas działań wojennych z Polską w 1919 roku i zamieszek plebiscytowych. Rezolucje przesłano telegraficznie prezydentowi Massarykowi i min. Beneszwowi. Patriotycznym Czechom nie wystarcza widocznie, iż zagrabili polską ziemię. Każą sobie jeszcze płacić za rabunek. Co kraj, to obyczaj.

Kronika.

Lwów, 15 sierpnia

Ślub p. Stanisławy Engłówny z p. Franciszkiem Romanowskim, urzędnikiem kolejowym, odbędzie się dziś we czwartek, dnia 16. bm. w kościele im. św. Marii Magdaleny o godz. 11 przed południem.

Gen. dyw. Lamezan-Salins, były dowódca O. K. we Lwowie, został powołany ze stanu uciążliwego do służby czynnej w dyspozycji min. spraw wojsk., oddział V. sztabu gen.

T. S. L. im. Piłsudskiego w Svygniówce złożyło 200.000 mp. na pomnik ofiar mordów ukraińskich w Złoczowie.

Nowa taryfa dorożkarska, ważna od 10. sierpnia: I. za jazdę pojedynczą w mieście bez zatrzymania się dłużej niż 5 minut i bez zбочenia 2-konna 16.000 mkp. (1-konna 12.000); — II. Za jazdę do rogatki miejskiej, na Zamek, pl. Powystawowy, Targi Wschodnie 30.000, (24.000); — III. Za jazdę w mieście według czasu, za pierwsze ½ godz. 24.000, (18.000); — za każdy zaczęty następujący kwadrans 12.000 (9.000); — IV. Za jazdę od i do dworców kolejowych wraz z pakunk. 36.000 (30.000); — V. Do oznaczonych miejsc: z każdego stanowiska a) na Francówkę, b) do ogrodu Kisielki, c) na Pohulanke, d) Zofiówkę, e) cmentarze janowskie, f) Rzeźnia miejska, g) szkoła kadecka i strzelnica wojskowa, h) Sobieszczyzna, i) staw Kamińskiego, j) zbiornik wodociagowy, m) boisko Sokolów 28.000 (20.000).

Uwaga III. Czas niedochodzący kwadransu liczy się za pełny kwadrans. Jazdę z konduktu pogrzebowym liczy się według czasu. Za podjazd pod dom i czekanie, niedochodzące razem 10 minut nie należy się nic, jeżeli czekanie razem z podjazdem trwa dłużej, należy się za cały czas czekania opłata według czasu. W razie, gdy zamówiony dorożkarz podwiezie pod dom, a gość dorożki nie użyje, winien opłacić połowę użytych do pojedynczej jazdy.

(—) **Dalsze poszukiwania** za paskarskimi schowkami. Policja poszukując w dalszym ciągu za paskarskimi schowkami, odnalazła: w magazynie firmy spe-

Co się dzieje w Krynicy.

Dalsze podwyżki cen. — Nieocenione skarby. — Zamiary nowych budowli. — Kółtunerja gminna. — Niebezpieczeństwo pożaru.

(d.) **Krynica przepelniona.** Ludzie szukają za mieszkaniem, którego niemogą znaleźć. Są pokoje, w których „tymczasowo“ sypia po 10 ludzi, a „mille zęgnani“ są przez właścicieli pensjonatów ci, którzy wyjeżdżają, ponieważ od nowo przybywających można brać odpowiednio podwyższone ceny. Niestety, podwyżka cen nie dotyczy się tylko pensjonatów i przedsiębiorców, zarząd Krynicy bowiem wieździe prym i podwyższa prawie co 10 dni ceny za kąpiel. I tak 7. bm. kąpiel mineralna kosztowała 40 tysięcy a dnia następnego już 60.000. Podwyżki te byłyby wreszcie znośne, gdyby w zamian za to dawano odpowiednie wygody.

Krynica sama zasługuje jako miejsce lecznicze na to, aby liczba kuracjuszy dosięgała co najmniej 250 tysięcy osób rocznie. Położenie, klimat, źródła lecznicze (8 źródeł), i to nie tylko żelazistych, ale także szatyw alkalicznych, jak źródło Zuberu, nadzwyczaj czyste i zdrowe powietrze, cudownie utrzymane parki leśne, służą razem dla skutecznego leczenia nietylko ludzi anemicznych, neurastenii, chorób kobiecych i t. d., ale z powodu źródeł alkalicznych można także wysyłać tam chorych na żołądek, nerki i cukrzyce. Jest nawet nadzieja, że ilość tych źródeł powiększy się, obecnie bowiem przedsięwzięto dwa nowe wiercenia i są oznaki, że rezultat będzie pomyślny.

Różnego rodzaju źródła i odpowiednie położenie Krynicy dają tej miejscowości palmę pierwszeństwa na całym kontynencie, bo chociaż St. Moritz w Szwajcarii jest czarna i piękny, a także zawiera źródła żelaziste, to wysokość położenia ponad 1000 metrów nie

pozwała na leczenie chorób serca i sklerozy, gdy tymczasem Krynica to umożliwia. Jednym słowem zaznaczyć należy, że Bóg złożył w Krynicy nieocenione skarby, ale niestety ludzie — jak dotąd — nie potrafili ich wyzyskać.

Wprawdzie obecnie widać pewne postępy, wybudowano dwa skrzydła przy domu zdrojowym jako zaczątek dla umożliwienia otwarcia sezonu zimowego, rozpoczęto budowę łazienek nowych obok kościoła ma się wybudować nowy teatr, nowy deptak, a są jeszcze projektowane inne budowle, jak sanatorium.

Potrzeba jednak koniecznie wybudować kilka nowych hoteli, urządzonych wedle wszelkich wynogów nowoczesnych, a przytem należałoby koniecznie usunąć wpływ tamtejszej gminy, która zawsze i wszędzie hanużąc działa. Na przykład ktoś do swej willy wprowadza wodociągi z własnej woli (przymusu do tej pory niema), to gmina nie pozwala wprowadzenia wodociągów do... klozetów. Kółtunerja bowiem powiada, że i bez tego można się obejść.

Zdałoby się również przeprowadzić planową rozbudowę will ze względu na pożar. Do tej pory budowano wille w pobliżu jednej do drugiej, a co więcej, pomieszczano w nich kuchnie tak, że o wzniecenie ognia nie trudno. A gdyby wybuchł pożar, z pewnością pochłonąłby wielką część budynków. Kuchnie z drewnianych will powinny być jak najrychlej usunięte, a budowane łącznie z mieszkaniem jedynie w budynkach muryowanych. Sprawa ta należałoby się zająć jak najprędzej, nie czekając wypadku, który spowodowałby miliardowe szkody.

dycyjnej „Wawel“, przy ul. Skarbkowskiej 43 — 198 beczek smalcu, a w firmie „Schenker“, przy ul. Strzeleckiej 6 — 100 paczek smalcu i 100 paczek kumerolu. Magazyny te zostały przez organa magistrackie opieczetowane. Oprócz tego znaleziono wielkie zapasy żywności w składzie G. Rosmanna, przy ul. Strzeleckiej 16, firmy „Contess“, przy tejże ulicy pod nr. 7 i wreszcie w składzie firmy Breitmanna, przy ul. Jagiellońskiej 1. 17. Magazynów tych trzech firm jednakowoż nie opieczetowano dla braku znamion magazynowania towarów w celach spekulacyjnych.

(—) **A w kawiarniach zabawa wro...** Ubiegłej nocy policja stwierdziła, że po za godzinami przepisanymi kawiarnie „Sans-Souci“ i „Elite“ były otwarte, w których goście ochocho zabawiali się. Za to właściciele będą ukarani.

(—) **Bił bo chciała zostawić czworo dzieci.** Jeden z sąsiadów doniósł wczoraj nad ranem policji, że w mieszkanie przy ul. Kacik 20, wydobywają się nieludzkie krzyki. Na miejsce wskazane udał się posterunkowy, który stwierdził że emer. urzędnik skarb. Kazimierz Rutkowski pastwił się nad swoją małżonką Marią. Zainterpelowany mąż oświadczył — że sprawił żonie cięgi, gdyż chciała uciec do rodziców swoich i jemu zostawić czworo dzieci.

Z. M. S. A. J. F. I.

(—) **Granat zranił dwoje osób.** Karolina Kainowa, robiąc wczoraj w stajni Państw. zakładów obróbki drzewa na Persenkówce traciła półkę, na której leżał granat. Upadek granatu był fatalny, gdyż nastąpiła eksplozja a zraniły ciężko w nogę Kainową i obecnego w stajni 74 letniego ekonoma Władysława Chomańskiego. Obie ofiary przeniesiono w ciężkim stanie do szpitala. Okazało się, że granat ten znalazł przed kilku miesiącami mąż Kainowej i lekkomyślnie schował go w stajni.

(—) **Jak dziedzic traktuje swego ekonoma.** Przed kilku miesiącami p. Hilbricht, dziedzic folwarku w Horodyszczu Królewskiej koło Chodorowa, przyjął do służby jako ekonoma inwalidę Stan. Gruszczyńskiego i zawarł z nim kontrakt na rok. Jednakże zaraz po zgłoszeniu się do służby został przez panią dziedziczkę chłodno przyjęty, która oświadczyła, „że jest dla niej za stary“.

daje wiadomość, jakoby miał na Węgrzech przebywać pod fałszywym nazwiskiem kapitan Ehrhardt. W ślad za temi pogłoskami“ donoszą niektóre pisma budapeszteńskie, że Ehrhardt zajeżdża często do Budapesztu, gdzie odbywa konferencje z przywódcami organizacji „budzących się Węgier“.

Sąd nad organizacją Sawinkowa. Ze Smoleńska donoszą, że trybunał rewolucyjny frontu zachodniego ukończył rozpatrywanie sprawy sawinkowskiej organizacji okręgu zachodniego. Organizacja ta posiadała cały szereg placówek w różnych miastach okręgu zachodniego i przeprowadzała wywiad polityczny i wojskowy. Na ogólna liczbę 40 oskarżonych, trybunał 4 skazał na śmierć, 22 na więzienie, a 14 uniewinnił.

Na wzór Zakopanego! Autobus, wiozący turystów z Tarbes (połud. Francja) wpadł w przepaść koło Saint Souveur. 25 osób poniosło śmierć.

Źródła radlowe na wyspie Bornholm. Prasa kopenhadzka donosi, że najnowsze badania wykazały radioaktywność źródeł na wyspie Bornholm. Jak stwierdził fachowcy badane źródła zawierają 4 razy więcej radium jak np. źródła w Baden a 10 razy więcej jak źródła w Karlsbadzie. Z tego powodu prasa duńska wyraża przekonanie, iż wyspa Bornholm stanie się w przyszłości światowym uzdrowiskiem.

Walka o „Kochankę od serca“.

(u) **Krakowski świątek teatralny** rozpromieniła zawzięta walka o „Kochankę od serca“. Jak sam tytuł wskazuje, walka musiała być niezwykle zaciekła. Sprawa przedstawia się następująco:

Dyrekcja teatru „Bagatela“ nabyła swego czasu prawo wystawienia tej sztuki od zastępcy praw autorskich, p. Reichtlebena w Warszawie. W lipcu b. r. dyrektor „Bagateli“ odstąpił dyrekcji teatru im. Słowackiego swa sztukę, w następstwie czego dyrektor Trzcziński wprowadził ją na afisz. Tymczasem dzierżawca sali teatru „Bagatela“ na czas wakacji p. Wojciechowski, korzystając z istnienia dawnej, nie mającej już mocy prawnej umowy „Bagateli“, ogłosił w piśmie, że zespół teatru Szyfmana zjedzie w sierpniu do Krakowa i w imprezie p. Wojciechowskiego odegra w „Bagateli“ „Kochankę od serca“. Równocześnie wniósł p. Wojciechowski skargę do sądu przeciw dyr. Trzczińskiemu za „bezwprawne“ wystawienie tej sztuki w teatrze im. Słowackiego.

W sądzie sprawa wyswietliła się i dyr. Trzcziński otrzymał pełną satysfakcję.

Dyrekcja teatru Słowackiego zamierza podobno pociągnąć p. Wojciechowskiego do odpowiedzialności za świadome szkodenie teatrowi miejskiemu przez wprowadzenie w błąd publiczności. Tak więc „Kochanka od serca“ rozrywana na oba boki, może mieć zapewnione powodzenie kasowe choćby z racji... skandalu teatralno-sądowego.

Z teatru.

Rena Pflifer-Lax, znakomita nasza rodaczką, znana z niezwyklej sukcesów na scenie teatru Wielkiego, wyjechała na gościnne występy do opery w Frankfurt nad Menem, skąd wraca do Wiednia, gdzie jest stale zaangażowana. Jak się dowiadujemy, p. Pflifer-Lax obiecała o Lwowie nie zapomnieć i w sezonie zimowym zagodzi do naszej opery, poczem ją usłyszymy w sali koncertowej.

Losy krakowskiej opery. Petraktacie Tow. operowego w Krakowie z p. M. Dąbrowskim nie doprowadziły do pozytywnego rezultatu, wobec czego Tow. operowe zwróciło się do dyrektora Piłarskiego, który podpisał kontrakt. Tow. operowe zastrzegło sobie użyć sali ośm razy w miesiącu na przedstawienia operowe. Reszta wieczorów poświęcona będzie przedstawieniom operetkowym pod wyłącznym kierownictwem dyr. Piłarskiego. Od decyzji prezydium miasta, zależą przeto dalsze losy opery.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Czwartek, 16. b. m.: „Płomien“ (gość występ Wysockiej i Sokółki).

Repertuar Teatru Małego (Gródzka):
Czwartek, piątek i sobota: Teatr zamknięty.

Wkrótce rzeczywiście Gruszczyński musiał służbę porzucić, jednakowoż, nie mając się gdzie podziąć zajmował wraz z żoną mieszkanie na folwarku, a dziedzica za niedotrzymanie umowy zaskarżył do sądu. Od tej chwili poczęto go wraz z żoną szkanować, aby zmusić do wyprowadzenia się. Synowie p. Hilbrichta trąbili i strzelali pod oknami jego mieszkania a nawet powybijano mu szyby. Wreszcie na dobitkę w nocy z niedzieli na poniedziałek jacyś złodzieje okredli nieszczęśliwego ekonoma doszczętnie z garderoby, wartości przeszło 40 milionów mkp. Biedny oficjalista dziś znajduje się w skrajnej nędzy.

Zgon prof. Antoniego Jurasza. Zmarł w Poznaniu dr. Antoni Jurasz, profesor honorowy wydziału lekarskiego na uniwersytecie poznańskim, poprzednio profesor medycyny i rektor uniwersytetu lwowskiego, dawniej jeszcze przez lat bliska 30 profesor uniwersytetu w Heidelbergu. S. p. prof. Jurasz był ostatnio redaktorem „Nowin Lekarskich“ organu związku lekarzy na cała Polskę.

Zaczniemy handel z Finlandią. 14. bm. rozpoczęły się pod przewodnictwem p. Strassburgera rokowania o traktat handlowy między Polską a Finlandią.

Strajk stróżów w Warszawie rozpoczął się wczoraj. Dozorcy wzdragają się zamiatania jezdni i domów.

Zjazd emigracji ukraińskiej w Polsce rozpoczął się 15. bm. w Warszawie i potrwa 3 dni. Zjazd ma charakter apolityczny i poświęcony jest wyłącznie kwestiom organizacyjnym.

Wynalazek inż. Malinowskiego. Szefer parku lotniczego, inż. Stefan Malinowski dokonał na szybowcu własnego wynalazku dwa próbne loty. Szybowiec jest obecnie w drodze do Zakopanego, gdzie będzie uczestniczył na konkursie polskich samolotów, który się tam niebawem odbędzie.

ZE ŚWIATA.

Morderca Twerdochliba zbiegł do Czechosłowacji. Ucieczka była należyście zorganizowana, a na czele spisku stała niejaka Makuchówna, która również zbiegła.

W Wiedniu wszystko tanieje! Komisja urzędowa podaje, że kwota utrzymania w Wiedniu w czasie od 15. lipca do 14. sierpnia br. obniżyły się o 4 procent.

Kap. Erhardt na Węgrzech. Jak donoszą z Budapesztu, prasa tamtejsza po-

Wyzdrowiała, upadłszy z II. piętra.

Niezwykłe intermezzo w kawiarni paryskiej.

W Nancy (Francja) zdarzył się wypadek wręcz niebывały. Niejaka Eugenia Girard, młoda, 20-letnia kobieta, zamieszkała w tym mieście, zachorowała niebezpiecznie na tyfus.

Lekarze tracili już nadzieję, gdyż mimo niesłychanie mocnej kompleksji pacjentki, wybiszczyła ją uporczywa gorączka, trwająca od tygodnia. Zaczęto obawiać się, że chora kryzysu nie przeżyje.

Dnia 4. sierpnia nastąpiło gwałtowne polepszenie w zupełnie fantastycznych okolicznościach. Oto w chwili gdy pielęgniarka przygotowywała lekarstwo,

pani Girard, znajdując się w malgwie, wyskooczyła z łóżka i

zruciła się z okna 2-go piętra. Dziwnym zbiegiem okoliczności, spadając, zawadziła o płócienny dach werandy, bieżącej naokoło całego domu.

Przebiwszy ten dach, upadła na beton chodnika, nie odnosząc żadnego szwanku. Weranda należała do bardzo uczeszczonej kawiarni, pełna była o tej porze gości, którzy zwyczajem francuskim konsumowali poobiedni „apéritif“. Łatwo sobie można wyobrazić

przerazenie i osłupienie panów i pań, gdy między stoliki, zastawione kufiami

piwa, szklankami z absyntem i mazagra-nem,

spadła młoda kobieta w negliżu... Co najdziwniejsza, gorączkę, jak reka odjął.

Wnieosiona na górę, pani Girard odzyskała przytomność i ma się obecnie znacznie lepiej. Wyzdrowienie jej jest już tylko kwestią dni.

lecieć będa nad Kameczatka i południową Alaską do Winnipeg i od południa Stanów Zjednoczonych ku Nowemu Jorkowi. — Z Nowego Jorku droga ich prowadzi przez Newfoundlandję, Grenlandję, wyspy Farcer i Orkney.

Rząd angielski wyśle specjalny okręt aż do wyspy Faroer, który towarzyszyć będzie lotnikom w ich ostatniej części podróży nadmorskiej. Lot ten obliczony jest na 5 miesięcy.

Pominawszy korzyści naukowe, Anglija obiecuje sobie po tym locie zdobycie cennych informacji co do utworzenia miejsc ładunkowych w handlowych punktach. Dlatego ta podróż naokoło świata finansowana jest także przez wybitnych kupców całej Angliji. Hydroplan zabierze z sobą liczne próbki towarów angielskich, a lotnicy będa zawierali po drodze kontrakty handlowe, za co obiecane mają wysokie honoraria od poszczególnych firm.

*
Piłka wodna. Sport ten, mający już wielu zwolenników na Zachodzie, zaczyna sobie zyskiwać i nrawo obywatelstwa w Polsce, a zwłaszcza w Krakowie. Onegdaj rozegrano tam dwa mecze przyjacielskie Cracovia — Makkabi 0:1 i Hakoah — Jutrzenka 4:0, które ogólnie podobały się i wzbudziły żywe zainteresowanie.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

KURSA MATURYCZNE GIMNAZJALNE. Jedno i dwuroczne, ilość miejsc ograniczona. Staranny dobór sił nauczycielskich. Wpisy do 5. września. Prof. dr. Józef Głuziński. Szkoła języków obcych, „Ecole Reforme“ — Lwów, Pańska 14. 4813-20

WPISY

na rozpoczynające się dnia 3. września b. r. kursy:

1) handlowe a) jednoroczne dla młodzieży, b) 6-miesięczne dla dorosłych, towarowe i bankowe;

2) rachunkowości państwowej (egz. w Województwie);

3) stenografii polskiej przyjmuje Kancel. Prakt. Kursy księgowości Z. OLSZEWSKIEGO, Lwów, ul. Kurkowa 38.

od 16. sierpnia do 2. września br. w godzinach od 9—11 i od 6—8. Kursy ranne lub wieczorne — osobne żeńskie. — Dla zamiejscowych syst. korespondencyjny. Ilość miejsc ściśle ograniczona. Podręczniki z biblioteki szkol. — Warunki przyjęcia: ukończonych 14 lat, 3 gimn., lub 6 powsz. 173

Posady i prace

CZELADNIKA szewskiego przyjmę zaraz. Maksymilian Caryk. Żółkiew, ul. Bazylińska. 5069-3

KASY OGNIOTRWAŁE pancerne poleca fabryka kas ogniotrwałych, Lwów, Na Błonie 22. 5039-2

MASZYNISTE, pierwszorzędną siłą z dłuższą praktyką tartaczna, poszukujemy. Zgłoszenia z odpisami świadectw pod S. A. do Administr. 5056-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

FORTEPIAN palisandrowy płyta metalowa, dobry, sprzedam Paulinów 12B. ganek na lewo. 5059-3

Bunt więźniów niemieckich.

(Do ilustracji tygodowej.)

(d.) Przed kilku dniami więźniowie w Steinbergen w Niemczech było widownią obrzymiego buntu więźniów, których tam znajduje się blisko 2000.

W porze obiadowej trzystu z nich próbowało wydobyć się siłą z więzienia. Rzucając się na straż przy bramie, ubezwładnili ją, poczem kilkunastu zdolało się istotnie wydobyć poza mury. Jednak zaalarmowana załoga wojskowa

nadbiegła niebawem i zasypała skazani-
ców strzałami. Padło 25 trupów. Dwna-
nastu więźniom udało się uciec, resztę
zapędzono z powrotem do cel.

Następnie straż więzienna musiała stoczyć drugą groźną walkę, a to z ogniem, gdyż zbuntowani więźniowie, aby odwrócić uwagę od swego przedsięwzięcia, podpaliłi uprzednio magazyn więzienny, który zgorzał doszczętnie.

MINIATURY.

„Psy na teren...“

Kiedy wczoraj patrzałem na błoniach Janowskich na kolebiące się w przegrupach formacji głębokie szeregi piechoty, kiedy moje siwe, góralskie oczy błądziły z rozkoszą po brązowych, wysmukłych łatach armatnich, a wszystkie moje sześć zmysłów, wraz z dziennikarskim, huczały szczęściem i radością w tentencie kawaleryjskiej szarży — kiedy — słowem — czełek zachłysnął się widokiem naszej dzielnej, wspaniałej armii, przyszedł mi na myśl jeden z rozlicznych typów żołnierskich, w jakie nasze wojsko obfituje. Jest to t. zw. „pies na teren“.

Bywały „przy wojsku“ rozmaite psy: pies na rum, pies na fasunek, pies na dziewczęta, pies na spanie, a z grona oficerskiego najliczniej reprezentowany pies na żołnierzy — były nawet psy na pieniądze, ba! i psy na konie, lecz najsympatyczniejszym z nich był: pies na teren. Odznaczał się on zaiste psia wiernością dla Matki-Ojczyzny. Gdzie tylko zaszła potrzeba, tam leciał w te pedy... Bronił Lwowa i Wilna, tłukł Ukraińców w całej wschodniej Małopolsce, „braci Czechów“ w Gieszyńskim, bolszewików pod Warszawą, brał udział w powstaniach górnośląskich. Wszędzie był w pierwszych szeregach. Poprostu czuł notoryczny wstręt do lażikowania i był zaarty na teren wojenny, jak kot na spyrkę. Często-gęsto świecił gołym, różano-mlecznym tyłkiem, często-gęsto zostawiał na śniegu ślady pięciu palców i zgoła sarmackiej pięty, często-gęsto przymierał głodem on sam i jego wszy. Ukochał rzemiosło rycerskie. Te najszlachetniejsze zaiste psy, psy pełnej krwi — rekrutowały się z akademików, częstokroć z młodocianych studentów, którzy przed zwianiem z rodzicielskiego domu brali jeszcze najwyklesze pod słońcem baty z rak prawego rodzica, z młodzieży rekodzielniczej i kupieckiej, z nieszczęsnych polskich inteligentów wszelakiego rodzaju (nie brakło nawet malarzy i poetów — za przeproszeniem), wreszcie z chłopów. Nierzadko też trafil się i sześćdziesięcioletni ochotnik! Użyźnili oni obficie swoją krwią polską ziemię. Wielu, wielu naszłochoło ostatnich słów w ziemię mazurską, w ziemię rodzoną. Wielu z nich szumia brzozy mogilne nad głowami... Zakochał się w nich polski romantyzm. Opronienie ich słońce Sławy. Szły za nimi najczarowniejsze uśmiechy dziewczęce, albowiem — trzeba to z niejakiem zażenowaniem podkreślić, iż te psy terenowe były o-
krywane żarliwie na cnotę niewieścią.

Do tańca i do różańca! Tego ostatniego co prawda rzadko używały... Kochane, drogie, mężne bezbożniki o lwich sercach, a oczach dziecięcych. Sep.

Bohater'skie papieżki w sir chu.

Nie od dzisiaj jest znana „odwaga i męstwo“ naszych pobratymców z nad Wełtawy. Spadkobiercy regimu i metod śp. Austrii odziedziczyli jeszcze jedną cenna zaletę po c. i k. wieszatielach. Oto — ich wzorem — wszędzie weszła zdrada. W tych dniach np. przeleciał nad miastem Znaimem na Morawach aeroplan i rozrzucił mnóstwo ulotek. Ludność czeska rozpoczęła dzikie polowanie za kartkami, przeczuwając w nich jakąś wroga demonstrację przeciwko ojczyźnie grajków i knedli. Rozczarowanie było duże, albowiem okazało się, iż ulotki te zawierały zaproszenie na otwarcie wystawy lotniczej w Berucie.

Opodatkowanie obcych wyrazów.

(f) Jednym z przejawów silnego rozbudzenia się poczucia narodowego we Włoszech pod wpływem faszystów jest posunięta do przesady abominacja do obcych wyrazów. Wyrazem tego puryzmu jest projekt ustawy, nakładający podatek na napisy w obcych językach, jak np. „hotel“, „restauracja“, „fryzjer“ itp. Każda litera takiego napisu kosztuje 5 lirów podatku rocznie. Dodać należy, że język włoski ma stosunkowo mały procent obcych wyrazów. U nas np. podatek taki przyniosłby państwu bardzo okazałe dochody...

Kronika sportowa.

LOT DOOKOŁA ŚWIATA.

Dwaj lotnicy brytyjscy, Norman Macmillan i Malians, w najbliższych tygodniach rozpoczną swoją próbę lotu dokoła świata. Poprzednio przedsięwzięcie to nie powiodło się wskutek przymusowego wylądowania w zatoce Bengalskiej.

Hydroplan, na którym śmiali lotnicy rozpoczęła swą podróż, wyruszy z nad Tamizy. Lecieć oni będa przez Ateny do Aleksandrii, a stamtąd do Gagdadu i przez zatokę Perska. Następnie poleca przez Kalkute i Hongkong do Tokio. W Tokio nastąpi pierwsze spotkanie lotników z okrętem „Fontiersmen“. Stamtąd

N. koncertowy czarny Be-
sonera, płyta metalowa, pianino
zgraniczone czarne w dobrym stanie
sprzedam lub zamienię z fortepianem,
Haas, Pańska 21. 5050-3

PRÓŻNE BECZKI z cementu w dobrym stanie nabyć można w większej ilości. Blższych informacji udzieli Biuro fabryki kamienia sztucznego i dachówek w Banku Hipotecznym. 5064-3

SAMOCHÓD GRAP STIFT sześciocisobowy 45 HP. w bardzo dobrym stanie okazynie do sprzedania. Autogarage Tranda ul. Podewskiego 2. 5080-5

Mieszkania, lokale, sklepy

SPOKOJNE, solidne, bezdzietne małżeństwo poszukuje 2, ewentualnie 1 pokój z kuchnią za wysokim czynszem. Łaskawe zgłoszenia w Administracji pod „Milion“. 174-6

POTRZEBNY lokal sklepowy centrum. Zgłoszenia „Poranna“ pod „Szybkość“. 5089-3

PRZEMYSŁOWIEC poszukuje w śródmieściu jednego lub dwu pokoi z umeblowaniem lub bez, za dobrem wynagrodzeniem. Komfort pożądan. Zgłoszenia do Biura ogłoszeń Alojzego Jacobiego. Lwów, Zimorowicza 14 pod „Przemysłowiec“. 5092-2

ZAMIENIE MIESZKANIE w śródmieściu o 2 pokojach i kuchni ze światłem gazowym na większe za dopłatą. Położenie obojętne. Zgłoszenia: Jutrzenka. 3. Maja 11. 5101

Małżeństwa

MŁODE PANIE reflektujące do zamążwyjścia racza podać adresy. Biuro „Zorza“ Balonowa 1. 16. 5078-2

Zgubiono, znalezione

ZGUBIŁEM LEGITYMACJĘ kolejowa razwisko Stanisław Kłossowski, proszę oddać do Administracji. 99

Rozmaite

TARTAK parowy pod Lwowem przyjmie do przetarcia 3000 m³ drzewa kragłego. Blższych informacji udzieli Biuro fabryki kamienia sztucznego i dachówek w Banku Hipotecznym. 5065-3

WAŻNE DLA PAŃ I PANÓW! Fabryka kapeluszy J. Gotliba, Lwów, pl. Strzelecki 15, przyjmuje kapelusze do przetrasjonowania damskie, męskie, filcowe i welurowe według najnowszych modeli zagranicznych. Przerabia męskie na damskie. Specjalista czyszczenia białych kapeluszy filcowych. 5104-2

Cement portlandzki pierwszorzędnej jakości tylko wagonowo, dostawa państwowa — „PILOT“, LWÓW BATOREGO 4. 4755-12

OGŁOSZENIE.

Dyrekcja Zakładu gazowego miejskiego we Lwowie podaje do wiadomości, że w myśl uchwały Rady miejskiej z dnia 9. sierpnia 1923 została ustanowiona następująca cena gazu:

do oświetlenia, opatu i motorów
6.800 Mp. za 1 m.

Należytości przypadające do zapłaty z tytułu rachunków za miesiąc sierpień 1923, bez względu na termin odczytania, stnu mierników, jak i nadal, mają być płacone według podwyższonej taryfy.

Lwów, w sierpniu 1923. 5108

Dyrekcja Zakładu Gazowego Miejskiego

Licytacja.

Zawiadamia się, że w dniu 23. sierpnia 1923 r. odbędzie się w Państwowym Stadzie Ogierów w Sądowej Wiszni publiczny przetarg ustny na 3 usunięte od rozplodu ogiery. Początek licytacji o godz. 10. Zawodowi handlarze koni od licytacji wykluczeni.

5086-3 Filipowicz
kierownik stada.

Przypomnienie.

Przypomina się PT. Hodowcom, że zwiedzanie Państwowego Stada Ogierów w Sądowej Wiszni dozwolone jest począwszy od 15. sierpnia do 25. września br. tylko we czwartki w godz. między 10—16-tą za uprzednim zgłoszeniem się w kancelarii stada.

5087-3 Filipowicz
kierownik stada.

LEKARZ-DENTYSTA
Dr. ZYGMUNT KOELLNER
Przyjmuje ul. Fredry 7. 4692

Syndykat Rolniczy S. A.

LWÓW, pl. Marjacki 10,
dostarcza z pierwszorzędnych kopalń
węgiel górnośląski,
krajowy, koks.

5106-3

FIRANKI KAPY NA ŁOŻKA
MATERJE NA MEBLE
- NARZUTY NA OTOMANY -
CHODNIKI 30-2
POLECA NAJTAŃIEJ

E. KICZALES I A. MARGULIES
Lwów, Sykstuska 18.

ŁOPATY STALOWE

32 typ. i wielk. do 50 ton tygodniowo
PODKOWY: handlowe i wojskowe
do 15 000 sztuk dziennie

OKUCIA BUDOWLANE
wyrabia masowo 110
„KRES” S. A. Biela (Małopolska).

ZAKŁ. PRZ.
KAROL SZOPPEK S. A.
Bielsko, Miła Warszawa
do otrzymania w aptekach
i droguerjach. 1 000

SOLEC

Zakład wód mineralnych
i kąpeli błotnych
znany ze swej skuteczności w reumatyzmie, artretyzmie, przynicioci, chorobach skórnych, nerwowych,
będzie otwarty **do 20 września.**
Mieszkań nie brak, utrzymanie względnie tanie. — Informacje w via ZARZĄD SOLCA poczta SOLEC- DROI. 71

DO MŁOCARŃ

najtańsza siła napędowa to ropne motory przełożne „Perkun” od 6 do 30 HP. Oferty, świadectwa, dogodne spłaty oraz pasy, cement, maszyny młyńskie poleca „Pilot”, Lwów, Batorego 4. 4941-20

ARCYJNY BANK ZWIĄZKOWY WE LWOWIE

zawiadamia,

że Oddział miejski przy ul. Jagiellońskiej 1. 12,
podejmą swę czynności dnia 14. sierpnia b. r.

Załatwia wszystkie czynności wchodzące
w zakres zleceń bankowych.

Posiada prawa dewizowe.

198

OGŁOSZENIE.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Kresowego Banku Spółdzielczego, z ogr. odp. w Złoczowie, przedtem Kasa Zaliczkowa w Złoczowie, odbędzie się we wtorek dnia 18. września 1923 o godz. 6 wiecz. w sali posiedzeń tegoż banku.

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie i ukonstytuowanie się Zgromadzenia.
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 3) Sprawozdanie Dyrekcji z czynności za r. 1922.
- 4) Sprawozdanie Komisji kontrolującej Rady nadzorczej i wniosków tejeż co do udzielenia Dyrekcji absolutorjum z czynności i rachunków za rok 1922.
- 5) Zatwierdzenie uchwalonego przez Radę nadzorczą wniosku co do rozdziału zysku za rok 1922.
- 6) Wybór 4 członków i 2 zastępców Rady nadzorczej w miejsce ustępujących.
- 7) Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań, jaką Spółdzielnia może zaciągnąć.
- 8) Oznaczenie najwyższej sumy kredytu jednego członka.
- 9) Uchwalenie djet Członkom Rady nadzorczej.

W Złoczowie dnia 7. sierpnia

RADA NADZORCZA KRESOWEGO BANKU SPÓLDZIELCZEGO z ogr. odpaw.

Prezes:

STANISŁAW MAŁY

Sekretarz:

Dr. ADOLF STERNSCHUSS.

Zamknięcie rachunków oraz bilans przejrzeć mogą członkowie w biurze Dyrekcji w godzinach urzędowych. 199

BANK ZJEDNOCZENIA

T. A. POZNAŃ

Oddział we Lwowie, Akademicka 14,

sprzedaje akcje

195-2

T. A. S. PENDOWSKIEGO

Fabryki furnierów i obróbki drzewa.

Spółka ta posiada **tartak** w Piotrowie, a także **fabrykę** furnierów w Poznaniu (na Komadorji) z własną bocznicą kolejową i budynkami fabrycznymi, jak i budynkami gospodarczymi.

Wartość nieruchomości Spółki wynosi 1,000.000 franków szwajcarskich.

Czytajcie „Szczytkę”,

ROZKŁAD JAZDY.

obowiązujący od 1 czerwca.

Objaśnienia znaków:

- P. — Pociąg pospieszny.
*) — Kursuje od 1/VI—30/IX i od 1/IV—31/V w niedzielę i rzym. kat. święta.
**) — Kursuje od 1/VI—31/VIII w ul-

- dziele i święta rzym. kat.
†) — Kursuje od 1/VI—30/IX w niedzielę i święta rzym. katol.
††) — Kursuje od 1/VI—30/IX i od 1/IV—31/V codziennie.
§) — Na razie nie kursuje.

ZE LWOWA odchodzą

Piotrowice 3.35, 17.30, 19.40 21.00
Warszawa 9.35, 20.05 P., (przez Rozwadów).
Warszawa 13.30, 23.10 (przez Belzec)
Poznań 15.00 P.
Katowice 10.25 P.
Żywiec 8.20, 23.55.
Rawa Ruska 21.15.
Sniatyn 7.55, 9.45 P., 19.55 P., 23.00
Kołomyja 14.25, 17.25.
Chodorów 11.50.
Podwoleczyska 10.40 P., 23.20,
Tarnopol 6.06, 17.30.
Równe 13.45, 22.40.
Radziwiłłów 19.35.
Grajewo 9.15 (przez Sapiężankę)
Kowel 19.20 (przez Sapiężankę).
Ławoczne 7.25, 16.55.
Borysław 9.50 P., 19.30, 23.25.
Sianki 13.50.
Sambor 7.10, 23.05.
Chełm-Dęblin 8.55.
Stojanów 7.40, 18.35,
Podhajce 6.55, 16.20,
Jaworów 8.30, 17.15.

POCIĄGI PODMIEJSKIE

odchodzą

Gródek Jagielloński 13.40, 15.20,
Mszana 6.05.
Szczerzec 13.35*)
Komarno 14.30*),
Janów 14.00**).
Brzuchowice 10.10*), 14.30, 16.00,
17.35†), 19.00, 20.21††).

DO LWOWA przychodzą

Piotrowice 5.30, 6.30, 8.10 P., 16.45,
20.25.
Warszawa 8.35 P., 22.05 P. (przez Rozwadów).
Warszawa 5.50, 16.55 (przez Belzec)
Poznań 13.30 P.
Katowice 19.10 P.
Żywiec 9.45, 16.45.
Rawa Ruska 7.30.
Sniatyn 5.55, 9.10 P., 17.00, 18.50 P.
Kołomyja 12.20, 22.10.
Chodorów 7.20.
Podwoleczyska 6.20, 18.45 P.
Tarnopol 12.15, 20.50,
Równe 6.50, 15.45.
Radziwiłłów 9.10.
Grajewo 22.10 (przez Sapiężankę).
Kowel 10.30 (przez Sapiężankę).
Ławoczne 6.50, 22.05.
Borysław 10.05, 15.35, 18.20 P.
Sianki 10.45, 19.10,
Sambor 7.35.
Dęblin-Chełm 20.40.
Stojanów 9.25, 19.15.
Podhajce 8.45, 21.55,
Jaworów 8.05, 20.20.

POCIĄGI PODMIEJSKIE

przychodzą

Komarno 7.00§), 21.05††).
Janów 22.20**).
Brzuchowice 11.15*), 15.30, 17.14,
18.30†), 19.55, 21.30††),
Mszana 7.30.

Należytość pocztowa opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 80.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 90.000 Mk. — Za granicą 100.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokola 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.